

[Avaleht](#) > ... > [Kohtuasja Algamine](#) > [Euroopa Justiitsatlas Tsiiviilasjades](#) > [Abielulahutuse ja lahuselu suhtes kohaldatav õigus](#)

Abielulahutuse ja lahuselu suhtes kohaldatav õigus

Liikmesriikide teave seoses määrusega (EL) nr 1259/2010

Üldine teave

Euroopa Liit on seadnud endale eesmärgi arendada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala ning võtnud selleks vastu meetmed, mis on seotud õiguslase koostööga tsiiviilasjades, millel on piiriülene mõju. Samas eeldab kodanike liikuvuse suurendamine siseturul ka suuremat paindlikkust ja õiguskindlust.

[Nõukogu 20. detsembri 2010. aasta määrusega \(EL\) nr 1259/2010](#) tõhustatud koostöö rakendamise kohta abielulahutuse ja lahuselu suhtes kohaldatava õiguse valdkonnas (nn Rooma III määrus) tagatakse kodanikele õiguskindluse, etteaimatavuse ja paindlikkuse põhimõttest lähtudes asjakohased lahendused, kaitstakse lahutusmenetluses nõrgemat osapoolt ja hoitakse ära meelepärase kohtualluvuse valimine. Samuti aidatakse vältida keerukaid, pikalevenivaid ja emotsionaalselt koormavaid menetlusi.

Täpsemalt lubatakse määrusega (EL) nr 1259/2010 rahvusvahelistel paaridel eelnevalt kokku leppida, millist õigust nad soovivad oma lahutuse või lahuselu suhtes kohaldada, eeldusel et kõnealune õigus on selle liikmesriigi õigus, millega neil on tihedam seos. Kui abielupaar ei jõua kohaldatava õiguse valikul kokkuleppele, saab kohtunik ühise korra alusel otsustada, millise riigi õigust oleks kõige asjakohasem kohaldada.

Seevastu ei kohaldata nimetatud määrust järgmistest küsimustest: füüsiliste isikute teovõime; abielu olemasolu, kehtivus või tunnustamine; abielu kehtetuks tunnistamine; abikaasade nimi; abielu omandiõiguslikud tagajärjed; vanemlik vastutus; ülalpidamiskohustus ning usaldushaldus ja pärimine. Samuti ei mõjuta see nõukogu 25. juuni 2019. aasta määruse (EL) 2019/1111 (mis käsitleb kohtualluvust, abieluasjade ja vanemliku vastutusega seotud kohtuasjades tehtud lahendite tunnustamist ja täitmist ning rahvusvahelisi lapserööve) (uuesti sõnastatud) kohaldamist.

Tegemist on instrumendiga, mis võimaldab teha osalevatel liikmeriikidel tihedamat koostööd. Tänu tihedamale koostööle saab vähemalt üheksast liikmesriigist koosnev rühm rakendada meetmeid mõnes aluslepingutega hõlmatud valdkonnas, kus liidul ei ole ainupädevust. ELi toimimise lepingu artikli 331 kohaselt on nendel liikmesriikidel, kes veel ei osale, õigus tõhustatud koostööga ühineda.

Euroopa e-õiguskeskkonna portaalist leiab lisateavet määruse kohaldamise kohta.

Tõhustatud koostöö

12. juulil 2010 võttis nõukogu vastu otsuse 2010/405/EL tõhustatud koostöö lubamise kohta abielulahutuse ja lahuselu suhtes kohaldatava õiguse valdkonnas Belgia, Bulgaaria, Saksamaa, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Läti, Luksemburgi, Ungari, Malta, Austria, Portugali, Rumeenia ja Sloveenia vahel.

Selle tulemusena võtsid nimetatud 14 liikmesriiki vastu [nõukogu määruse \(EL\) nr 1259/2010](#), mida kohaldatakse alates 21. juunist 2012.

21. novembril 2012 võttis komisjon vastu [otsuse 2012/714/EL](#), millega kinnitatakse Leedu osalemine tõhustatud koostöös abielulahutuse ja lahuselu suhtes kohaldatava õiguse valdkonnas. Kõnealuse otsusega nähakse ette, et määrust (EL) nr 1259/2010 kohaldatakse Leedu suhtes alates 22. maist 2014.

27. jaanuaril 2014 võttis komisjon vastu [otsuse 2014/39/EL](#), millega kinnitatakse Kreeka osalemine tõhustatud koostöös abielulahutuse ja lahuselu suhtes kohaldatava õiguse valdkonnas. Kõnealuse otsusega nähakse ette, et määrust (EL) nr 1259/2010 kohaldatakse Kreeka suhtes alates 29. juulist 2015.

10. augustil 2016 võttis komisjon vastu [otsuse 2016/1366/EL](#), millega kinnitatakse Eesti osalemine tõhustatud koostöös abielulahutuse ja lahuselu suhtes kohaldatava õiguse valdkonnas. Kõnealuse otsusega nähakse ette, et määrust (EL) nr 1259/2010 kohaldatakse Eesti suhtes alates 11. veebruarist 2018.

Üksikasjaliku teabe saamiseks konkreetse riigi kohta klõpsake selle riigi lipul.

Lingid

[Euroopa justiitsatlase ARHIVEERITUD veebisait \(suleti 30. septembril 2017\)](#)

■ Viimati uuendatud: 29/12/2025

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.